

TIL OG FRA FAGKONSULENTEN

Af René Bühlmann

Fra fagkonsulenten

Justerede vejledninger

På gymnasierformsiden på uvm's site kan man klikke sig hen til de justerede vejledninger til engelsk fra august 2006. Vær især opmærksom på ændringerne i afsnit 4.2. Afsnittet er bragt i bilag 2.

Karakterskalaen

De landsdækkende møder om syvtrinsskalaen og dens brug i engelsk blev afholdt i Nørresundby, Århus, Odense og København. Principperne bag skalaen, dens brug i engelsk og ideer til delmål på klassetrinene blev gennemgået og debatteret. De anvendte slides kan ses på emu'en (<http://www.emu.dk/gym/fag/en/uvm/fagkonsulent.html>), og i den justerede vejledning til læreplanerne indgår den fagspecifikke oversættelse af skalaen.

Udbud

A-niveau indgår i de fleste humanistisk-sproglige studieretninger, i flere samfundsvidenskabelige og i mange af de øvrige studieretninger (dvs studieretninger der ikke defineres som naturvidenskabelige eller samfundsvidenskabelige). Den mest populære studieretning er engelsk A kombineret med samfundsfag B (15% af ansøgerne). En anden hyppigt forekommende studieretning er engelsk A kombineret med

spansk A (10%). Kilde: Ønsker om studieretninger og sprog hos ansøgerne til de gymnasiale uddannelser 2005, 10. maj 2005.

Ud af 22.880 elever har 10.172 engelsk på A-niveau i en studieretningskombination, og flg. kombinationer i studieretningerne er de mest hyppige:

En A + sp A + -- (optræder på 26 skoler)

En A + sa A + ma B (24)

En A + sa B + -- (23)

En A + ty A + sa B (21)

En A + sp A + sa B (20)

En A + ma B + mu A (14)

En A + sa B + ps C (13)

En A + sa B + me B (11)

(Prognose fra uvm sendt til gymnasieskolerne 06/02/06).

Ansøgertallet for skoleåret 2006/07 til stx og hf viser ud fra forhåndstilkendegivelserne en søgning til sproglige studieretninger på 22,8%.

Eksamen på hf

Der har været afholdt afsluttende mundtlige og skriftlige eksaminer på hf B-niveau tilrettelagt som "turbo-forløb" (dvs et to-årigt undervisningsforløb koncentreret på et år) i maj-juni 2006, og afsluttende mundtlig eksamen på hfe C-niveau i december-januar 2005/06 og maj-juni 2006.

Karaktergennemsnittene (efter den gamle skala) for den skriftlige sommereksamen 2006 på henholdsvis gammel og nyt B-niveau fordeler sig som vist i tabellen (tallene i parentes angiver det samlede antal besvarelser):

2006	Gymnasier	Studenterkurser	2-årige hf-kurser	VUC-kurser	Total
Obl. niveau s	7,71 (7990)	7,65 (101)	7,97 (37)	8,20 (5)	7,71 (8133)
Obl. niveau hf	6,96 (1334)	7,06 (215)	7,33 (378)	7,04 (1302)	7,04 (3229)
2HF-turbo, reformopgave		6,67 (43)	7,46 (52)	7,49 (654)	7,44 (749)

I forhold til den gamle ordning på hf antyder tallene, at den nye reformopgave ikke har ændret væsentligt på karaktergennemsnittet.

Studieretningsprojektet og den større skriftlige opgave

Vejledningen til studieretningsprojektet ligger nu på uvm's hjemmeside (<http://us.uvm.dk/gymnasie//vejl/index.htm?menuid=15>), og vejledningen til den større skriftlige opgave på hf findes samme sted.

Som man sikkert har bemærket, skal studieretningsprojektet og den større skriftlige opgave indeholde et resume (abstract) på engelsk, og udformningen af resumeet i studieretningsprojektet er beskrevet i vejledningens afsnit 4, "Fremmedsprog" (gengivet som bilag 1 her). Det er oplagt, at denne genre trænes i undervisningen, i stx fx i forbindelse med AT- og studieretningsforløb.

Bemærkningerne om resumeet i vejledningen til studieretningsprojektet kan også udvide den noget kortfattede beskrivelse af samme i vejledningen til den større skriftlige opgave på hf. I en opgave, der kun skrives i engelsk, kunne resumeet indeholde opgavebesvarelsens emne/mål/hensigt (jf. opgaveformuleringen); hvordan emnet er behandlet; de væsentligste resultater og hovedkonklusion.

I afsnit 6 i stx-vejledningen, "Bedømmelse", gives der retningslinjer for, hvad der forventes af en opgave, der inddrager fremmedsprog. Der står følgende "Ved bedømmelse af besvarelser, hvori fremmedsprog indgår, bedømmes det, om eleven formår at tildele det fremmedsprogede kildemateriale en fyldestgørende rolle i besvarelsen. Der skal citeres relevant fra det fremmedsprogede kildemateriale, og citaterne skal kommenteres og anvendes hensigtsmæssigt i besvarelsen.

Hvis fremmedsprog indgår i et studieretningsprojekt, og der ikke benyttes primært kildemateriale på de(t) pågældende fremmedsprog, er der tale om en utilfredsstillende besvarelse."

I afsnit 7, "Bedømmelse", i hf-vejledningen gives følgende retningslinjer: "Ved bedømmelse af flerfaglige dansksprogede besvarelser, hvor et fremmedsprog indgår, skal der inddrages fremmedsproget kildemateriale. Hvis der citeres fra det pågældende materiale, gøres det på det fremmede sprog. For enkeltfaglige større skriftlige opgaver i fremmedsprog skal hele det benyttede primære kildemateriale normalt være på det fremmede sprog. Hvis en besvarelse i et fremmedsprog udelukkende har benyttet en dansk tekst (evt. den danske oversættelse af en fremmedsproget tekst) som primær kilde, er der tale om en utilfredsstillende besvarelse."

I begge vejledninger finder man eksempler på opgaveformuleringer og problemstillinger, der er velegnede til engelsk.

Hyppe spørgsmål

Der er naturligvis en række spørgsmål, der dukker op, efterhånden som reformen skrider frem. Jeg vil her prøve at samle op på nogle af de hyppigste.

Elevtid

Spørgsmålet om, hvor mange opgaver, elevtiden skal udmøntes i, kan besvares ved at vende det lidt om. Hvis man som lærer ønsker, at eleverne skal aflevere fx 3 opgaver om måneden, betyder det, at eleverne afleverer ca. 27 opgaver om året. Hvis den tildelte samlede elevtid på mindst 50 timer spredes ud over tre år, skal eleverne bruge ca. 17 timer på at skrive 27 opgaver på et skoleår af ca. 9 måneders varighed. Det giver en månedlig elevtid på ca. 1 time og 50 minutter. Læreren giver fx to korte opgaver (en oversættelse, et kort referat af noget gennemgået stof, en kort genreopgave), der kan skrives på ca. 25 minutter, og en længere opgave (bemærk, at eleverne i den gamle skriftlige eksamensopgave på B-niveau fik 1 time til at læse en dansk tekst og skrive et resume på engelsk). Skriftligt arbejde med tilknytning til stof, som er behandlet i undervisningen, giver eleven mere tid til den rent sproglige del af opgaveskrivningen. Termins- og årsprøveopgaver regnes ikke med i elevtid.

Præsentationen i den mundtlige eksamen

Der bliver jævnligt stillet spørgsmål om, hvad der forventes af præsentationsdelen ved den mundtlige eksamen på hf.

I vejledningen til Hf-B kan man i afsnittet om mundtlig eksamen bl.a. læse flg.:

”Eksaminationen kan indledes med, at eksaminanden giver en sammenhængende præsentation af det ukendte tekstmateriale og dets forbindelse med det studerede emne. Det vil normalt være en fordel, hvis eksaminanden i sin fremlæggelse tydeliggør dispositionen for sin præsentation. Under præsentationen kan eksaminanden bruge egne noter, transparenter, elektronisk præsentation eller lignende. I præsentationen af det ukendte tekstmateriale vil det være naturligt, at der desuden indgår en oplæsning af en eller flere indholdsmæssigt relevante pas-sager efter eksaminandens eget valg. Oplæsningen må være forståelig og meningsfuld i forhold til indholdet i teksten samt vise eksaminandens beherskelse af engelsk udtale og intonation. Præsentationsformen skal være passende i forhold til de faglige mål og fagets kernestof. Eksaminanden bør i sin præsentation fokusere på den mundtlige formidling af indholdet, der skal være struktureret og foredrages i et passende register, og kun bruge en teknisk præsentationsform (overhead eller elektronisk præsentation), hvis den indholdsmæssigt understøtter den mundtlige formidling. ...

... Der gøres kort rede for indhold og synspunkter i tekstmaterialet, hvorefter der via en analyse af teksten trækkes linjer til det emne, der er studeret i undervisningen. Det er således vigtigt, at eksaminanden bruger en del af eksaminationstiden på at vise sin evne til tekstanalyse.”

Præsentationen og analysen af og dialogen om det ukendte tekstmateriale, som udgør eksamensspørgsmålet, er eksaminationens vigtigste elementer. Perspektivering til det læste emne understøtter og nuancerer vurderingen af eksaminandens arbejde med det ukendte materiale.

De skriftlige opgaver

Der udsendes ikke flere eksempelepågaver. Til hf B-niveau foreligger nu to eksempelepågaver og to eksamensopgaver. Disse kan også bruges på stx B-niveau og stx A-niveau i 2.g. Til sommer-eksamen i 2007 udarbejdes to stx A-niveau op-

gaver. Yderligere materiale til indøvelse af opgaveskrivning fremstiller mange lærere selv. Prøverne i 1. delprøves tests kan forholdsvis let laves i tilknytning til grammatikundervisningen, og 2. delprøve kan indøves gennem opgaver stillet ud fra tekster, der indgår emneforløb, eller ved at bruge dele af de gamle opgavetyper og standardforsøgsopgaverne.

Opgaveinstruksens begreber

Til afklaring af begreberne, der anvendes i opgaveinstrukserne, kan man tage afsæt i flg:

- A summary: En sammenhængende, loyal gengivelse af hovedindholdet af en tekst.
- An outline: En koncentreret behandling af et bestemt emne (tæt på summary).
- A comment ("comment on"): iagttagelser, der udtrykker den skrivendes egne meninger eller holdninger.
- An account ("give an account of"): en beskrivelse af fakta, tilstande eller handlinger; en redegørelse for eller fremstilling af grunde, årsager eller motiver.
- An article: en sagprostekst, der normalt udgør en selvstændig del af en udgivelse (fx et tidsskrift eller blad).
- A short essay: en kort, afsluttet tekst med argumentation/kommentarer.
- A discussion: fremsættelse af synspunkter og argumenter
- A characterization: En beskrivelse af fx karakteristiske træk, særlig opførsel og psykologiske bevæggrunde hos personer i en litterær tekst. Det særegne ved en person kan udtrykkes både direkte gennem beskrivelser og kommentarer og indirekte gennem personernes handlinger, tale eller udseende.

Definitionerne af begreberne svarer til dem, der optræder i gængse ordbøger. Definitionerne har været fremlagt på regionalmøderne afholdt april 2006 og blev inddraget i foreningens skriftlighedskurser.

Genreopgaven

Til delopgaven i hf-sættene, der tager afsæt i en genre, spørges der ofte om, hvilke genrer der vil kunne komme på tale. Opgaven prøver eksaminandens fornemmelse for kommunikationssituationen, om eksaminanden vælger ord og vendinger, der passer til emne, afsender og mod-

tager. Der vil i opgaverne blive brugt velkendte og udbredte genrer som læserbrev, debat indlæg, kort artikel, tale osv.

Censorvejledningen til den nye hfB-opgave kan i øvrigt læses på <http://us.uvm.dk/gymnasie/almen/eksamen/orientcensorer/2006-sommer/engelsk.htm?menuid=150560>

Sprogprøverne

I den skriftlige prøves 1. delprøve tager spørgsmålene udgangspunkt i det stof, undervisningen i grammatik hidtil har været koncentreret omkring, og som gennemgås i de gængse skolegrammatikker. Der vil til en skriftlig eksamen ikke blive stillet spørgsmål, der ligger uden for dette felt. I eksempelopgaverne har det været et ønske at vise denne opgavetypes potentialer, men indtil der er indarbejdet nye områder i grammatikundervisningen, holder spørgsmålene sig til det velkendte. Det nye på stx er spørgsmål af mere tekstlingvistisk og retorisk art. Sådanne elementer indgår i den mundtlige undervisning og i almen sprogforståelse, og spørgsmål, der inddrager dem, vil blive udformet meget generelt. Der vil blive udarbejdet nærmere beskrivelser

Parallelproblemet

Der ændres ikke på nuværende tidspunkt ved den hidtidige konstruktion med parallelforløb i 3.g, hvis eleven har valgt A-niveau som valgfag. Det skyldes, at det er nødvendigt, at samtlige elever også i 3.g har engelsk for at opretholde kvaliteten af engelsk i de mange former for fagligt samspil, der optræder. Ministerens følgegruppe er fra flere sider blevet gjort opmærksom på, at det kan volde praktiske vanskeligheder, men har meldt ud, at man venter med at tage stilling, til et helt gennemløb er afprøvet. At de to niveauer løber parallelt i 3.g betyder, at det er hensigtsmæssigt med en koordinering af emner, der bliver læst på B-niveau de to første år, eller man kan koordinere de hovedtekster, der indgår i emnerne. Ved løft fra et niveau til et højere skal det ukendte tekstmateriale til eksamen dække det antal emner, der angives i det højeste niveaus læreplan. Hvis det kan lade sig gøre, er der intet til hinder for, at emnerne, der læses på B-niveau i 3.g, koordineres og indgår som emner på A-niveau.

Eksamensspørgsmålene

Et eksamensspørgsmål består af et ukendt tekstmateriale tilknyttet et læst emne. Som nævnt i vejledningen kan det ukendte tekstmateriale stykkes sammen af forskellige tekster og genrer. Beskæring er selvfølgelig tilladt, som også indledende og indføjede oplysninger er det. I valget af ukendt materiale og tekstuddrag skal man sikre sig, at eleven får de bedste muligheder for at vise sine kompetencer.

Længden af det ukendte tekstmateriale har været debatteret. Længden er blevet sat ud fra kravene til eksaminanden, forberedelsestiden og niveauet. På A- og B-niveauet i stx gives der 1 time til forberedelse, hvor eksaminanden skal gennemlæse tekstmaterialet, slå ord op, analysere materialet, finde, orientere sig i og anvende noterne til emnet, tilrettelægge en præsentation og perspektivering. Hvis eksamens erfaringerne viser, at 2-3 sider på B-niveau er for kort, vil man selvfølgelig overveje at justere omfangskravet.

Omfanget af det ukendte tekstmateriale skal overholdes. Det er op til læreren at stille eksamensspørgsmål, så det er muligt for eksaminanden at arbejde grundigt med det stof, der skal præsenteres, og samtidig sikre, at der nok stof at tale om. Nogle tekster er klart mere krævende end andre, og fx 4 sider Shakespeare kan være for meget. Man kan derfor vælge at sammenstille et kortere uddrag af en Shakespeare tekst med fx en nyere, lettere tilgængelig tekst, der har relation til emnet.

Litteraturhistoriske strømninger

Kernestoffet på A-niveau indbefatter "væsentlige strømninger i britisk og amerikansk litteraturhistorie", og i den skriftlige prøve på niveauet kan der optræde et spørgsmål, der relaterer sig til dette felt. Der er en klar konsensus inden for faget og lærebøgerne om, hvilke strømninger der kan karakteriseres som værende væsentlige: renæssancen, barokken, oplysningstiden, romantikken, den viktorianske periode, modernismen og postmodernismen. Hensigten med at inddrage litteraturhistorie i kernestoffet er at give A-niveauet en stærk litterær toning. Det betyder på det gymnasiale niveau i engelsk at sætte litteraturen ind i en sammenhæng, der sætter fokus på en teksts placering i forhold til andre tekster fra samme tid på andre måder end

de emnemæssige og referentielle. De tekster, vi naturligt arbejder med i engelsk på højt niveau, falder inden for renæssancen (Shakespeare), romantikken (bl.a. Wordsworth), den viktorianske periode (fx Dickens), modernismen (fx T.S. Eliot) og postmodernismen (fx Paul Auster), og en orientering om en periodes karakteristika kender vi fra gennemgang af sådanne tekster i undervisningen efter de gamle fagbilag. I en gennemgang af Shakespeare inddrages fx elementer i det elizabethanske verdensbillede, og i læsningen af Auster berøres postmodernismen.

Spørgsmål, der relaterer sig til litteraturhistorie, kan optræde i delprøven med hjælpemidler, dvs eksaminanden har mulighed for at støtte sig til noter (også evt. fra AT, hvor ”store linjer”-forløb ofte optræder), udleveret materiale og oversigter samt opslagsværker. Spørgsmålet vil endvidere tage udgangspunkt i en tekst, så det er ikke tale om, at eksaminanden skal demonstrere et stort litteraturhistorisk overblik.

BILAG 1 **Fra vejledningen til studieretningsprojektet, oktober 2006**

4. Fremmedsprog

2.5 Ved opgaver, hvori et eller flere fremmedsprog indgår, skal en del af de anvendte kilder være på det/de fremmede sprog.

2.6 Opgavebesvarelsen skal udarbejdes på dansk. Skolen kan dog godkende, at den helt eller delvist udarbejdes på engelsk, tysk eller fransk. Hvis et eller flere fremmedsprog indgår, kan skolen endvidere godkende, at opgavebesvarelsen helt eller delvist udarbejdes på et af de pågældende sprog.

Skolen skal gøre eleverne opmærksomme på, at de - med skolens godkendelse - har mulighed for at udarbejde besvarelsen helt eller delvist på et fremmedsprog. Det er imidlertid vigtigt samtidigt at gøre opmærksom på, jf. pkt. 3.2, at ”Hvis opgavebesvarelsen helt eller delvist er udarbejdet på et fremmedsprog, er kravene til den sproglige udformning de samme, som hvis opgaven var skrevet på dansk”, og at det i sig selv ikke regnes som positivt ved bedømmelsen, at besvarelsen helt eller delvist er udarbejdet på fremmedsprog. Eleverne skal derfor være særdeles fortrolige med et fremmedsprog, hvis de vælger at besvare opgaven på dette sprog.

Skolen skal tilsvarende ved udpegning af vejleder(e) sikre, at besvarelsen - også hvad angår den sproglige udformning - kan bedømmes efter bedømmelseskriterierne. Hvis skolen ikke kan stille en sådan sikkerhed, kan dette forhold bruges som begrundelse for at afvise kursisternes ønske om at udarbejde besvarelsen på det pågældende fremmedsprog.

2.7 Opgavebesvarelsen skal indeholde et kort resume på engelsk.

Hver elev skal som led i sin besvarelse af den større skriftlige opgave udarbejde et kort resume (også kaldet et abstract) på engelsk. Resuméet er en mini-udgave af opgavebesvarelsen og bør i koncentreret, men sammenhængende form præsentere opgavebesvarelsens vigtigste elementer. Resuméet skal i sig selv udgøre en meningsfuld helhed og kunne forstås uafhængigt af selve opgavebesvarelsen. Det vil i de fleste tilfælde kunne rummes på 15-20 linjer, og det anbringes mest logisk lige efter titelsiden.

Resuméet bør indeholde undersøgelsens problemstilling (opgaveformuleringens indhold), begrundelse for materialevalg, metodiske fremgangsmåder og/eller teoretiske grundlag, væsentligste resultater og konklusioner.

På engelsk kan en disposition for resuméet (the abstract) se sådan ud:

- Problem statement
- Approach
- Results
- Conclusions

Det forventes, at alle relevante fag i en elevs studieretningsforløb inddrager træning i udarbejdelse af denne type resume.

I bedømmelsen af resumeet indgår ikke alene, om det er en relevant sammenfatning af besvarelsen som helhed, men også den sproglige udformning. Med den sproglige udformning forstås kohærens, præcision i ordvalg og korrekthed. Ved korrekthed forstås evne til at udtrykke sig uden meningsforstyrende fejl.

Det er forventningen, at vejleder(e) og censor normalt vil være i stand til at bedømme resumeet, og at bedømmerne således ikke forudsættes at have undervisningskompetence i engelsk.

"Cinematic Tour: Scenes From An Imaginary Place" af billedkunstner Elsebeth Jørgensen. www.mappingmemory.net

BILAG 2 **Engelsk B - HF** **Undervisningsvejledning**

August 2006 **UDDRAG om eksamen**

4.2. Prøveformer

Mundtlig eksamen

Den mundtlige eksamen bedømmer eksaminandens beherskelse af de faglige mål (læreplansens punkt 2.1). Det vil være hensigtsmæssigt, at kursisterne i løbet af undervisningsforløbet får lejlighed til at arbejde under eksamenslignende forhold, så de har en realistisk fornemmelse af, hvad de kan overkomme under de givne tidsmæssige rammer.

Det samme ukendte tekstmateriale må højst anvendes ved 3 eksaminationer på samme

hold. Prøvematerialet vælges af læreren og sendes til godkendelse hos censor normalt senest 5 hverdage inden prøven.

Eksamensspørgsmålene fordeles ved lodtrækning blandt eksaminanderne. Alle eksamensspørgsmål skal fremlægges ved prøvens start, og hver eksaminand skal kunne vælge mellem mindst fire spørgsmål (se Bekendtgørelse om prøver og eksamen, BEK nr 351 §11 stk 4). Eksamensspørgsmålene skal have en bredde, der svarer til bredden i undervisningsbeskrivelsen.

Det ukendte tekstmateriale, som danner grundlag for eksaminationen, har et omfang af 5-7 normalsider. En normalside svarer til 1300 bogstaver. Tekstmaterialet har en nøje sammenhæng med et af de studerede emner, og det afspejler vægtningen og forholdet mellem tek-

sterne i det studerede emne. Tekstmaterialet skal være nyt for eksaminanden, og det kan således ikke bestå af andre dele af delvist læste værker. Det ukendte tekstmateriale kan imidlertid godt være et uddrag af en anden tekst af samme forfatter. Det ukendte tekstmateriale forsynes med kilde, forfatter og udgivelsesår samt en kort indledning til teksten på engelsk, hvis der fx er tale om et uddrag eller en beskæring, samt det studerede emnes titel. Der opgives ikke gloser, medmindre det drejer sig om nødvendige real-kommentarer eller specielle gloser. Et eksempel på udformningen af et eksamensspørgsmål til et ukendt tekstmateriale gives her:

Theme: Urban Life Past and Present.

Text: An excerpt from the novel Saturday by Ian McEwan, Jonathan Cape 2005, p.74-81

The novel is set in London, 2003, and describes a day in the life of Henry Perowne, a neurosurgeon. In this excerpt he is on his way to his weekly game of squash. The streets are filled with anti-war protestors. The occasion is the impending war against Iraq.

Materialet må udgøre en afsluttet helhed, således at eksaminanden på relativt kort tid kan sætte sig ind i dets univers. Det vil derfor være en fordel, hvis der i undervisningen er arbejdet målrettet med at opbygge et relevant ordforråd i forhold til hvert enkelt emne. Dette kan eksaminanderne trække på i arbejdet med det ukendte tekstmateriale. Hvis tekstmaterialet består af flere tekstuddrag, er det væsentligt, at disse har en tydelig sammenhæng. Desuden kan det anbefales, at tekstmaterialet ikke består af for mange og korte tekststykker, idet det er krævende, hver gang eksaminanden skal sætte sig ind i en ny teksts univers og sprogbrug. Sammensættes et eksamensspørgsmål af flere tekststykker, må det ikke angives, at et af tekststykkerne er en hovedtekst.

Eksaminationen kan indledes med, at eksaminanden giver en sammenhængende præsentation af det ukendte tekstmateriale og dets forbindelse med det studerede emne. Under præsentationen kan eksaminanden benytte egne noter, transparenter, elektroniske præsentationer eller lignende. Det vil normalt være en fordel, hvis eksaminanden i sin fremlæggelse tydeliggør dispositionen for sin præsentation. I præsentationen af det ukendte tekstmateriale vil det være natur-

ligt, at der desuden indgår en oplæsning af en eller flere indholdsmæssigt relevante passager efter eksaminandens eget valg. Oplæsningen må være forståelig i forhold til indholdet i teksten, samt vise eksaminandens beherskelse af engelsk udtale og intonation. Præsentationsformen skal være passende i forhold til de faglige mål og fagets kerne-stof. Eksaminanden bør i sin præsentation fokusere på den mundtlige formidling af indholdet, der skal være struktureret og foredrages i et passende register, og kun bruge en teknisk præsentationsform (overhead eller elektronisk præsentation), hvis den indholdsmæssigt understøtter den mundtlige formidling. Der gives ikke ekstra tid til opstilling eller betjening af teknisk apparatur, og i tilfælde af nedbrud må eksaminanden kunne fortsætte uden brug af apparatur.

Ved den efterfølgende samtale får eksaminanden lejlighed til at vise sin evne til at indgå i en dialog på et fagligt niveau under anvendelse af de kommunikative strategier, der er karakteristiske for samtale. Eksaminandens tekstarbejde må vise forståelse for relevante dele af tekstanalysen, ligesom perspektiveringens må være relevant i forhold til det arbejde, der er foregået med emnet. Der gøres kort rede for indhold og synspunkter i tekstmaterialet, hvorefter der via en analyse af teksten trækkes linjer til det emne, der er studeret i undervisningen. Tekstens form tænkes naturligt inddraget, hvor dette vil være relevant som støtte for analysen. Det er således vigtigt, at eksaminanden bruger en del af eksaminationstiden på at vise sin evne til tekstanalyse. Samtidig vil perspektiveringens give eksaminanden mulighed for at vise bredden i sit kendskab til det studerede emne.

Alle hjælpemidler er tilladt i forberedelsestiden og under eksaminationen; i sidstnævnte tilfælde dog ikke kommunikation med omverdenen. Kursisterne instrueres i, hvordan de bedst udnytter hjælpemidler i forberedelsestiden og under eksaminationen. Under selve eksaminationen er der ikke tid til at konsultere noter, slå ord eller realia op eller lignende, men eksempelvis kan eksaminanden med fordel kort citere fra nogle medbragt værker for at underbygge væsentlige pointer i sin perspektivering til det læste emne.

Kursisterne får i undervisningen at vide, hvordan forberedelsestiden udnyttes bedst muligt, så der bliver tid til at sætte sig ind i det

ukendte tekstmateriale, forberede den indledende præsentation og oplæsning, samt trække linjer til det studerede emne. Forberedelsestiden på 24 timer indebærer, at eksaminanderne, udover at skulle uddrage essensen af et ukendt tekstmateriale, også skal kunne trække linjer, se forbindelser og perspektivere til det læste emne. Desuden giver den lange forberedelsestid eksaminanden mulighed for at overveje præsentation og formidling af sit stof.

Undervisningsbeskrivelser

Ved afslutningen af et tilrettelagt og gennemført emneforløb skal der udarbejdes en skriftlig undervisningsbeskrivelse. Undervisningsbeskrivelsen skal indeholde:

- emne og en kort beskrivelse af det faglige indhold
- benyttet litteratur og andet undervisningsmateriale
- medgæet undervisningstid
- faglige mål med emneforløbet
- arbejdsformer, produkt og evaluering

Ved flerfaglige forløb endvidere deltagende lærere, fag og niveauer.

Det er vigtigt, at emneforløbets faglige indhold beskrives. Emnets titel og benyttet litteratur kan ikke gøre det ud for en indholdsbeskrivelse. En sådan bør være kort, men af et omfang, der sætter en udenforstående ind i det overordnede indholdsmæssige perspektiv med forløbet. I forbindelse med et emne som "Urban Life Past and Present" kunne der fx stå:

En præsentation af hvorledes opfattelsen af storbyen har ændret sig gennem de sidste 150 år med fokus på fremmedgørelse, livsstil og forståelsen af forholdet mellem individet og massen. Teksten XX er næranalyseret i dette perspektiv. I arbejdet med teksten XX er forholdet mellem metropol og globalisering sat i centrum.

Undervisningsbeskrivelsen skrives i den af ministeriet udarbejdede skabelon.

Undervisningsbeskrivelsen er et værktøj, hvormed lærerne dokumenterer – over for eleverne, over for skolens ledelse og over for undervisningsministeriet, der kan rekvirere sådanne undervisningsbeskrivelser – hvorledes det gennemførte emneforløb bidrager til at realisere læreplanen.

Skriftlig eksamen

Den skriftlige prøve består af et opgavesæt med en delprøve uden hjælpemidler og en delprøve med hjælpemidler. Begge delprøver udleveres samtidigt, og prøven varer 5 timer.

Den todelte prøvemodell skal medvirke til at styrke de sproglige og analytiske færdigheder: I delprøven uden faglige hjælpemidler har eksaminanderne mulighed for at vise deres sproglige paratviden, og i delprøven med alle faglige hjælpemidler prøves eksaminandernes evne til selvstændigt at formulere sig på engelsk samtidig med, at elementer af deres studieforberedende kompetencer i faget prøves gennem vægtning og selektion af stof fra tekstmaterialet; eksaminandernes beherskelse af analytiske færdigheder demonstreres i begge delprøver med særlig vægt på tekstanalyse og perspektivering i delprøven med hjælpemidler.

Spørgsmålene til teksterne i 2. delprøve kræver, foruden tekstforståelse og overblik, beherskelse af de taksonomiske niveauer. I A4 og B4 prøves, om eksaminanderne har en elementær fornemmelse for genrer. Det forventes ikke, at eksaminanden overholder alle krav til en given genre – fx en tale, en artikel, et læserbrev – men at der demonstreres en vis fornemmelse for genrebasale karakteristika. Besvarelsen af 2. delprøve forventes at fylde 600-900 ord. Maximumsgrænsen er sat ud fra en forventning om, hvad eksaminanderne kan overkomme, men også for at signalere sproglig og indholdsmæssig præcision. Hvis disse elementer er til stede, indgår overskridelser i sig selv ikke som et væsentligt element i bedømmelsen. Noget minimum kan ikke defineres, men besvarelsen skal have et omfang, der gør det muligt for censorerne at vurdere, i hvor høj grad eksaminanden opfylder de relevante faglige mål.